

ZASADY I PRZEBIEG PRZYGOTOWANIA

DO SAKRAMENTU BIERZMOWANIA W PARAFII PW. ŚW. MIKOŁAJA BISKUPA
I ŚW. JÓZEFA W GRABOWNICY STARZEŃSKIEJ**

Opracował: ks. Mariusz Fal na podstawie:

- Katechizmu Kościoła Katolickiego (KKK)
- Kodeksu Prawa Kanonicznego (KPK)
- Synodu Archidiecezji Przemyskiej
- Instrukcji w sprawie przygotowania młodzieży szkolnej do sakramentu bierzmowania (Aneks nr 26 zamieszczony w Synodzie).

I. WPROWADZENIE

Sakrament bierzmowania, wraz z chrztem i Eucharystią, należy do sakramentów wtajemniczenia chrześcijańskiego i stanowi dopełnienie łaski chrztu oraz umocnienie chrześcijanina mocą Ducha Świętego do dojrzałego świadectwa wiary.

Katechizm Kościoła Katolickiego naucza:

„Sakrament bierzmowania wraz z chrztem i Eucharystią należy do ‘sakramentów wtajemniczenia chrześcijańskiego’, którego jedność powinna być zachowywana.” (KKK 1285)

oraz:

„Przez sakrament bierzmowania ochrzczeni jeszcze ściślej wiążą się z Kościołem, otrzymują szczególną moc Ducha Świętego i w ten sposób jeszcze mocniej zobowiązani są, jako prawdziwi świadkowie Chrystusa, do szerzenia wiary słowem i uczynkiem oraz do bronięcia jej.” (KKK 1285)

Z tych racji przygotowanie do bierzmowania nie może ograniczać się do samego aktu administracyjnego, lecz winno stanowić **proces formacyjny**, obejmujący rozwój wiary, praktyk religijnych oraz odpowiedzialności za życie chrześcijańskie.

II. PODSTAWY PRAWNE PRZYGOTOWANIA

1. Kodeks Prawa Kanonicznego

Przygotowanie do sakramentu bierzmowania opiera się na normach prawa powszechnego Kościoła zawartych w Kodeksie Prawa Kanonicznego.

Kan. 889 §2 stanowi:

„Wyjawszy niebezpieczeństwo śmierci, do godziwego przyjęcia bierzmowania wymaga się, by ten, kto potrafi używać rozumu, został odpowiednio pouczony, był należycie usposobiony i mógł odnowić przyrzeczenia chrzcielne.”

Kan. 890 mówi jednoznacznie:

„Wierni zobowiązani są przyjąć ten sakrament w odpowiednim czasie; rodzice, duszpasterze, zwłaszcza proboszczowie, mają troszczyć się, żeby wierni zostali właściwie przygotowani do jego przyjęcia i w odpowiednim czasie do niego przystąpili.”

Kan. 891 dodaje:

„Sakramentu bierzmowania należy udzielać wiernym około wieku rozeznania, chyba że konferencja biskupów określiła inny wiek albo zachodzi niebezpieczeństwo śmierci lub, zdaniem szafarza, za czymś innym przemawia poważna przyczyna.”

Powyższe kanony nakładają na duszpasterza obowiązek **realnego rozeznania przygotowania kandydata**, a nie jedynie formalnego dopuszczenia do sakramentu.

2. Katechizm Kościoła Katolickiego

Katechizm Kościoła Katolickiego wyraźnie wskazuje cel i charakter przygotowania:

„Przygotowanie do bierzmowania powinno mieć na celu doprowadzenie chrześcijanina do głębszego zjednoczenia z Chrystusem, do większej zażyłości z Duchem Świętym, Jego działaniem, darami i natchnieniami, aby mógł lepiej podjąć apostolską odpowiedzialność życia chrześcijańskiego.” (KKK 1309)

oraz:

„Przyjmując bierzmowanie, trzeba być w stanie łaski. Należy przystąpić wcześniej do sakramentu pokuty, aby oczyścić się na przyjęcie daru Ducha Świętego.” (KKK 1310)

3. Synod Archidiecezji Przemyskiej (1995–2000)

Zasady przygotowania do bierzmowania w Parafii pw. św. Mikołaja Biskupa i św. Józefa w Grabownicy Starzeńskiej są zgodne z postanowieniami **Synodu Archidiecezji Przemyskiej**.

Synod jednoznacznie podkreśla:

- długofalowy charakter przygotowania,
- konieczność katechezy szkolnej i parafialnej,
- odpowiedzialność duszpasterza za dopuszczenie do sakramentu,
- udział rodziców i wspólnoty parafialnej w procesie formacyjnym.

Aneks nr 26 – „Instrukcja w sprawie przygotowania młodzieży szkolnej do sakramentu bierzmowania” stanowi integralną część dokumentów Synodu Archidiecezji Przemyskiej, a tym samym posiada charakter normatywny i obowiązujący na terenie Archidiecezji.

Instrukcja ta przewiduje m.in.:

- przygotowanie etapowe,
- pogłębienie wiedzy religijnej,
- możliwość weryfikacji przygotowania kandydatów,

- rekolekcje lub dni skupienia,
 - odpowiedzialność rodziców,
 - możliwość odłożenia bierzmowania w przypadku braku zaangażowania.
-

III. CZAS I RAMY PRZYGOTOWANIA

1. Przygotowanie do sakramentu bierzmowania w Archidiecezji Przemyskiej rozpoczyna się **od klasy VI szkoły podstawowej**.
 2. W Parafii pw. św. Mikołaja Biskupa i św. Józefa w Grabownicy Starzeńskiej przygotowanie to jest **zwieńczone przyjęciem sakramentu bierzmowania w dniu 6 grudnia**, podczas odpustu parafialnego ku czci św. Mikołaja Biskupa, zgodnie z utrwalonym zwyczajem parafialnym.
-

IV. ELEMENTY PRZYGOTOWANIA DO BIERZMOWANIA

Na przygotowanie do sakramentu bierzmowania składają się następujące elementy:

1. **Zachęta do codziennej modlitwy osobistej.**
2. **Poznanie Jezusa Chrystusa** poprzez:
 - lekturę Ewangelii,
 - uczestnictwo w katechezie szkolnej,
 - uczestnictwo w katechezie parafialnej.
3. **Comiesięczne uczestnictwo w spotkaniach formacyjnych dla kandydatów do bierzmowania w parafii.**
4. **Comiesięczna spowiedź sakramentalna**, potwierdzona podpisem w indeksie.
5. **Udział w nabożeństwach parafialnych**, potwierdzony podpisem.
6. **Rzetelne i estetyczne prowadzenie Indeksu Formacji Katolickiej.**
7. **Zajmowanie wyznaczonych miejsc w kościele podczas obowiązkowych nabożeństw.**

8. Znajomość podstawowych modlitw oraz tzw. „Małego katechizmu”.

V. „MAŁY KATECHIZM” JAKO ELEMENT PRZYGOTOWANIA

W związku z:

- licznymi nadużyciami (podawanie nieprawdziwych informacji o praktykach religijnych),
- lekceważącym podejściem części kandydatów do katechezy i formacji,
- redukcją liczby godzin lekcji religii,
- brakiem ocen z religii,
- nieuczęszczaniem na spotkania i nieprowadzeniem indeksów,

od **września 2025 roku** wprowadzono obowiązek **zdawania „małego katechizmu”**, obejmującego **191 krótkich pytań i odpowiedzi**.

1. Kandydaci mają **co najmniej jeden rok** na opanowanie całości materiału.
2. Materiał można zdawać **etapami, począwszy od klasy VI**, co każdorazowo potwierdzone jest podpisem katechety.
3. Znajomość „małego katechizmu” jest traktowana jako **obiektywne świadectwo przygotowania do bierzmowania**, zgodnie z wymogiem kan. 889 §2 KPK oraz KKK 1309.

VI. REKOLEKCJE / TRIDUUM

W klasie VIII, w miesiącu listopadzie, organizowane są **rekolekcje lub triduum parafialne**, podczas których kandydaci:

- uczestniczą w modlitwie,
- słuchają słowa Bożego,

- przygotowują się duchowo do odnowienia przyrzeczeń chrzcielnych.
-

VII. RODZICE I ICH ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Rodzice, posyłając dziecko do bierzmowania, są zobowiązani do:

- wyrażenia **świadomej zgody** na przygotowanie dziecka do sakramentu,
- współpracy z duszpasterzem i katechetą.

Zgoda ta składana jest poprzez **formularz elektroniczny dostępny na stronie parafii:**
www.parafiagrabownica.pl.

VIII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Przygotowanie do sakramentu bierzmowania jest **procesem formacyjnym**, a nie jedynie spełnieniem formalnych wymagań.
2. Brak zaangażowania kandydata w podstawowe elementy przygotowania może skutkować **odłożeniem przyjęcia sakramentu**, zgodnie z rozeznaniem duszpasterskim. Odpowiedzialny za formację przedkłada opinię o kandydacie Proboszczowi.
3. Niniejsze zasady obowiązują wszystkich kandydatów do bierzmowania w Parafii pw. św. Mikołaja Biskupa i św. Józefa w Grabownicy Starzeńskiej.
4. Decyzje o dopuszczeniu do bierzmowania zawsze i ostatecznie podejmuje Proboszcz parafii.
5. Odpowiedzialnym za przygotowanie do bierzmowania jest aktualny Wikariusz parafii.